

**ИЗВЕШТАЈ О РАДУ
АГЕНЦИЈЕ ЗА ЕНЕРГЕТИКУ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
за 2010. годину**

Београд, април 2010. године

1. УВОДНЕ НАПОМЕНЕ

Основни подаци о Агенцији

Агенција за енергетику Републике Србије (Агенција) основана је Законом о енергетици („Службени гласник Републике Србије“ број 84/2004, Закон) којим је извршено усклађивање нашег законодавства у области енергетике са прописима Европске уније. Агенција је основана као регулаторно тело за обављање послова на унапређивању и усмеравању развоја тржишта енергије на принципима недискриминације и ефикасне конкуренције, праћењу примене прописа и правила за рад енергетских система, усклађивању активности енергетских субјеката на обезбеђивању редовног снабдевања купаца енергијом и услугама и њихову заштиту и равноправан положај, као и других послова утврђених овим законом. Агенција има надлежности у секторима електроенергетике, природног гаса и делом у секторима нафте и деривата нафте и топлотне енергије.

Агенција за енергетику је регистрована у Трговинском суду у Београду 16. јуна 2005. године, а отпочела је са радом 1. августа исте године, када су се стекли услови за финансирање.

Агенцијом управља Савет Агенције, који чине председник и четири члана, а бира их Народна Скупштина. Председник и чланови Савета Агенције за рад Агенције и свој рад одговарају Народној Скупштини и, сагласно Закону, не могу обављати било које послове који би могли довести до сукоба интереса (не могу бити чланови управе у енергетским субјектима, а то не могу ни њихови законом одређени сродници, не могу бити посланици, одборници или друга изабрана, односно постављена лица или функционери у органима политичких странака) нити имати имовинска права (као ни њихови сродници) у енергетским субјектима. Права и обавезе из радног односа чланови Савета остварују у складу са законом којим се уређују права и обавезе по основу рада.

У прве две године рада Агенција се финансирала из средстава која је обезбеђивала Европска унија, преко Европске агенције за реконструкцију, а сагласно уговору - Grant Agreement Establishment and Operation of the Energy Regulatory Agency (уговор о донацији) закљученим 29. јула 2005. године. По истеку донације, Агенција се финансира из средстава која се обезбеђују, сагласно Закону, из прихода остварених од накнада за издавање лиценци, дела тарифе за приступ и коришћење система, као и других извора које Агенција оствари у обављању послова из своје надлежности. Поменути Уговором о донацији, чији су елементи претходно усаглашени са Министарством рударства и енергетике, утврђени су и нивои свих расхода Агенције у двогодишњем периоду (закупа пословног простора, трошкова запослених и других трошкова) и они су до сада, у петогодишњем периоду имали знатно нижи раст од одговарајућих трошкова у привреди и енергетском сектору Србије.

Рад Агенције одвија се у закупљеном пословном простору, чији трошак закупа сноси Агенција. Агенција се обраћала Министарству рударства и енергетике са захтевом да се, у циљу рационализације трошкова, за потребе Агенције покуша обезбедити пословни простор у зградама којима располаже Влада, али до сада то питање није решено.

Организација Агенције, успостављена на основу елабората консултантске куће КПМГ, одобреног од стране Министарства рударства и енергетике, обезбеђује ефикасно и рационално обављање послова из њене надлежности. У том смислу рад Агенције се одвија у оквиру четири сектора, са утврђеним делокругом рада, уз успостављање потребног степена међусобне координације у обављању комплексних мултидисциплинарних послова у оквиру хоризонталних тимова који укључују стручњаке из различитих сектора.

Сагласно одредбама члана 21. Закона о енергетици, Агенција је дужна да Народној скупштини Републике Србије подноси најмање једном годишње извештај о раду Агенције са извештајем о финансијском пословању верификованим од стране независног ревизора, као и

финансијски план за наредну годину, на који Народна скупштина даје сагласност, што је Агенција до сада и чинила.

Овај извештај садржи преглед послова и активности Агенције у периоду 1. јануар-31. децембар 2010. године, извршених у спровођењу обавеза, овлашћења и одговорности Агенције утврђених Законом о енергетици и другим прописима, као и споразумима и уговорима које је закључила Република Србија.

Енергетске делатности које су предмет регулације и енергетски субјекти чији рад и пословање прати Агенција

Законом су изричито наведене делатности које се сматрају енергетским делатностима и које се, као делатности од општег интереса, морају обављати под условима и на начин утврђен тим законом и прописима донетим на основу тог закона, као и прописима којима се уређује обављање делатности од општег интереса. То подразумева, да те делатности могу обављати јавна предузећа која оснива Влада или предузећа, други правни субјекти и предузетници којима Влада уговором повери њихово обављање. Ти субјекти су уједно предмет регулације (лицензирање, образовање цена, раздвајање рачуна и др.), што значи да Агенција има права и дужност да, у складу са Законом, прати њихово пословање, а у оквиру тога да контролише да ли испуњавају услове за обављање енергетске делатности, да ли образују цене у складу са законом и другим прописима, да ли обезбеђују раздвајање рачуна по делатностима и да ли испуњавају друге обавезе везане за редовно и континуирано снабдевање купаца енергијом и енергентима.

Поред енергетских делатности које закон изричито утврђује као делатности од општег интереса, остале енергетске делатности за чије обављање је потребно прибавити лиценцу могу се сматрати регулисаним само у домену контроле испуњености услова за њихово обављање у поступку издавања лиценце, а не и на њихово пословање везано за одређивање цена, пошто оне сагласно закону, нису регулисане. Наиме, Агенција, на основу извештаја надлежних инспекција или непосредно, у посебном поступку цени испуњеност прописаних услова за обављање енергетских делатности (енергетско-техничких, економско-финансијских, организационо-правних), који морају бити испуњени за све време важења лиценце.

Енергетске делатности за које је потребно прибавити лиценцу коју издаје Агенција, а које нису делатности од општег интереса у области електричне енергије и гаса, углавном се односе на трговину на слободном тржишту, док се у области нафтне привреде, осим на производњу деривата нафте, као и трговину нафтом и дериватима нафте, односе и на складиштење.

Према областима, регулисане делатности, односно регулисани енергетски субјекти су следећи:

- 1) у области електричне енергије, регулисане су енергетске делатности: производње електричне енергије укупне инсталисане снаге од 1 MW и више (8 енергетских субјеката), за пренос, управљање преносним системом и организовање тржишта електричне енергије (1 енергетски субјекат) и за дистрибуцију, управљање дистрибутивним системом и трговину ради снабдевања тарифних купаца (5 енергетских субјеката), који послују у оквиру више јавних предузећа:
 - Јавно предузеће „Електропривреда Србије“ које је основала Влада као енергетског субјекта који једини снабдева електричном енергијом тарифне купце а које је, сагласно овлашћењима утврђеним Законом, основало 5 привредних друштава за производњу електричне енергије у хидроелектранама и термоелектранама (обухватајући и производњу електричне и топлотне енергије у комбинованим процесима) и 5 привредних друштава за дистрибуцију електричне

енергије, управљање дистрибутивним системом за електричну енергију и трговину електричном енергијом ради снабдевања тарифних купаца.;

- 4 енергетска субјекта које је Влада основала за производњу електричне енергије а који су имаоци лиценци за обављање енергетских делатности производње електричне енергије и производње топлотне енергије у електранама – топланама (комбиновани процес производње)
- Јавно предузеће „Електроурежа Србије“, које је основала Влада, као предузеће за пренос електричне енергије, управљање преносним системом у Републици и за обављање послова организације тржишта електричне енергије.
- Укупно је 46 енергетских субјекта лиценцирано за обављање делатности трговине електричном енергијом на слободном тржишту електричне енергије, која сагласно закону није делатност од општег интереса, па је регулација обављања ове делатности лимитирана на издавање лиценце и праћење испуњености услова под којима је издата за све време њеног важења.

2) у области природног гаса послује 36 енергетских субјекта, који се баве дистрибуцијом природног гаса, управљањем дистрибутивним системом и трговином ради снабдевања тарифних купаца, с тим што 2 енергетска субјекта обављају и делатност транспорта и снабдевају природним гасом тарифне купце, док управљање целокупним транспортним системом врши само један транспортер. Послове складиштења природног гаса и управљања складиштем природног гаса обавља један енергетски субјект, док делатност трговине природним гасом на слободном тржишту обавља 12 трговаца и то:

- Јавно предузеће „Србијагас“ које је основала Влада као предузеће за транспорт природног гаса, управљање транспортним системом за природни гас, складиштење природног гаса, управљање складиштем природног гаса, трговину природним гасом ради снабдевања тарифних купаца, дистрибуцију природног гаса, управљање дистрибутивним системом за природни гас и трговину на мало природним гасом за потребе тарифних купаца;
- Предузеће „YUGOROSGAZ“ а.д. коме је Влада поверила обављање делатности транспорта природног гаса, трговине природним гасом ради снабдевања тарифних купаца, дистрибуције природног гаса, управљање дистрибутивним системом за природни гас и трговине на мало природним гасом за потребе тарифних купаца;
- 34 енергетска субјекта којима је Влада до сада поверила обављање делатности дистрибуције природног гаса, управљања дистрибутивним системом за гас и трговине на мало природним гасом за потребе тарифних купаца и који су поред Јавног предузећа „Србијагас“ и „YUGOROSGAZ ” а.д. испунили услове за добијање лиценце за обављање ових делатности;
- Подземно складиште гаса Банатски Двор, друштво са ограниченом одговорношћу, Нови Сад, коме је Влада поверила обављање делатности складиштења природног гаса и управљања складиштем природног гаса;
- 12 правних лица и предузетника који обављају делатност трговине природним гасом на слободном тржишту, која сагласно закону није делатност од општег интереса, па је регулација обављања ове делатности лимитирана на издавање лиценце и праћење испуњености услова под којима је издата за све време њеног важења;

3) у области нафтне привреде у домену регулације налазе се:

- Јавно предузеће „Транснафта“, које је основала Влада ради обављања делатности транспорта нафте нафтоводима и транспорта деривата нафте продуктоводима;
- „Нафтна индустрија Србије“ - која обавља енергетске делатности производње деривата нафте, складиштења нафте и деривата нафте и трговине нафтом и дериватима нафте на мало и велико, које сагласно закону нису делатности од општег интереса, па је регулација ових делатности лимитирана на издавање лиценце ;
- 665 енергетских субјеката који обављају енергетске делатности које сагласно закону нису делатности од општег интереса, па је регулација обављања ових делатности лимитирана на издавање лиценце и праћење испуњености услова за њено издавање у периоду њеног важења и то: 14 енергетских субјеката који обављају делатност складиштења нафте и деривата нафте, 236 енергетских субјеката који обављају делатност трговине нафтом и дериватима нафте и 415 који обављају делатност трговине на мало дериватима нафте (станице за снабдевање горивом моторних возила).

2. ДЕЛОКРУГ РАДА АГЕНЦИЈЕ

Послови Агенције утврђени Законом односе се на:

1. регулацију цена;
2. лиценцирање енергетских субјеката за обављање енергетских делатности;
3. одлучивање по жалбама купаца изјављеним на решења енергетских субјеката, као и по жалбама изјављеним на решења оператора система (пренос, транспорт, дистрибуција, складиштење) о одбијању приступа систему;
4. надзор над тржиштем енергије;
5. спровођење међународних споразума.

Регулација цена

Послови који се односи на регулацију цена обухватају:

- доношење тарифних система (тарифног система за обрачун електричне енергије и природног гаса за тарифне купце, тарифног систем за приступ и коришћење система за пренос, односно за дистрибуцију електричне енергије, тарифног система за транспорт, односно дистрибуцију природног гаса, тарифног система за приступ и коришћење објеката за складиштење природног гаса и тарифног система за приступ и коришћење система за транспорт нафте нафтоводима и транспорт деривата нафте продуктоводима). Тарифне системе Агенција доноси уз сагласност Владе;
- утврђивање методологија за одређивање тарифних елемената за обрачун цена електричне енергије и природног гаса за тарифне купце и топлотне енергије која се производи у електранама-топланама, методологије за одређивање тарифних елемената за израчунавање цена приступа и коришћења системима (пренос, транспорт, дистрибуција);
- утврђивање критеријума и начина одређивања трошкове прикључка на системе (за пренос, транспорт, дистрибуцију);

- давање претходног мишљења на акта енергетских субјеката о одређивању цене електричне енергије и цене природног гаса за тарифне купце, претходно мишљење на акта енергетских субјеката о одређивању цене за приступ и коришћење система за пренос и дистрибуцију електричне енергије, за приступ и коришћење система за транспорт и дистрибуцију природног гаса, као и за приступ и коришћење система за транспорт нафте нафтоводима и деривата нафте продуктоводима (на које даје сагласност Влада);
- праћење начина поступања енергетских субјеката у погледу раздвајања рачуна;
- праћење примене прописаних методологија и тарифних система.

Лиценцирање енергетских субјеката за обављање енергетских делатности

Послови који се односе на лиценцирање енергетских субјеката за обављање енергетских делатности су управни послови, које Агенција обавља као поверене послове државне управе, сагласно Закону (поверени послови), а обухватају:

- издавање лиценци за обављање енергетских делатности;
- одузимање лиценци;
- праћење испуњености прописаних услова енергетских субјеката за све време важења лиценце;
- вођење регистра издатих и одузетих лиценци.

Одлучивање по жалбама

Послови одлучивања по жалбама (другостепени управни поступак), које Агенција обавља као поверене послове државне управе, обухватају:

- одлучивање по жалбама изјављеним на акте енергетских субјеката који управљају системима (оператора система) о одбијању приступа на преносни, транспортни, дистрибутивни или складишни систем, односно недоношења одлука по захтевима за приступ систему;
- одлучивање по жалбама на акта енергетских субјеката о одбијању прикључења објеката произвођача и купаца на преносне, транспортне или дистрибутивне системе, односно недоношење одлука по захтевима за прикључење.

Надзор над тржиштем енергије

Послови који се односе на надзор над тржиштем електричне енергије и природног гаса обухватају:

- давање сагласности на правила рада тржишта електричне енергије и праћење примене;
- давање сагласности на правила рада мрежа и праћење примене;
- давање сагласности на правила рада система за складиштење природног гаса;
- утврђивање критеријума за добијање статуса квалификованог купца (који има право куповине електричне енергије, односно природног гаса на слободном тржишту);
- утврђивање статуса квалификованог купца на захтев купца;
- вођење регистра квалификованих купаца.

Међународне активности и спровођење међународних споразума

Важан део активности Агенције односи се на спровођење међународних споразума које је наша земља потписала. Ово се пре свега односи на учешће у раду институција Енергетске заједнице. Потписивањем међународноправно обавезујућег „Уговора о оснивању Енергетске заједнице“ 25. октобра 2005. године у Атини, земље Југоисточне Европе (ЈИЕ) и Европске заједнице су започеле процес стварања Енергетске заједнице са циљем проширења унутрашњег тржишта енергије ЕУ на регион ЈИЕ. Агенција учествује у раду Регулаторног одбора Енергетске заједнице (саветодавно тело Министарског савета Енергетске заједнице са могућим извршним функцијама), као и у раду Форума за електричну енергију, Форума за природни гас и Социјалног форума.

Агенција доприноси и извршавању обавеза које је наша земља преузела у оквиру процеса Стабилизације и придруживања и Европског партнерства (поглавља која се односе на енергетику и регионалне интеграције).

Агенција је пуноправни члан Регионалне асоцијације регулатора у енергетици (ERRA-Energy Regulators Regional Association), струковног удружења регулатора чији је циљ унапређивање сарадње, размена искустава и изградња капацитета чланица.

3. ИЗВРШЕНИ ПОСЛОВИ ИЗ ДЕЛОКРУГА РАДА АГЕНЦИЈЕ

У току 2010. године Агенција је била ангажована на следећим пословима:

Регулација цена

Савет Агенције је донео следећа акта:

- Одлука о измени Одлуке о утврђивању Методологије за одређивање тарифних елемената за обрачун цена природног гаса за тарифне купце („Службени гласник РС“, број 64/2010 од 10.09.2010. године);
- Одлука о измени Одлуке о утврђивању Методологије за одређивање тарифних елемената за израчунавање цена приступа и коришћења система за дистрибуцију природног гаса („Службени гласник РС“, број 64/2010 од 10.09.2010. године);
- Одлука о измени Одлуке о утврђивању Методологије за одређивање тарифних елемената за израчунавање цена приступа и коришћења система за транспорт природног гаса („Службени гласник РС“, број 64/2010 од 10.09.2010. године);
- Одлука о измени тарифног система за обрачун електричне енергије за тарифне купце („Службени гласник РС“, број 100/2010 од 28.12.2010.године)
- Мишљење на предлог одлуке ЈКП „Београдске електране“, Београд, о утврђивању цена за обрачун природног гаса за тарифне купце 11. фебруара 2010. године;
- Мишљење на предлог одлуке ЈКП „Београдске електране“, Београд, о утврђивању цена за приступ и коришћење система за дистрибуцију природног гаса 11. фебруара 2010. године;
- Мишљење на предлог одлуке ЈКП „Београдске електране“, Београд, о утврђивању цена за приступ и коришћење система за дистрибуцију природног гаса 26. маја 2010. године;
- Мишљење на предлог одлуке „Ужице-гас“, ад, Ужице, о утврђивању цена за обрачун природног гаса за тарифне купце 11. фебруара 2010. године;

- Мишљење на предлог одлуке АД ЗИП „Слога“, Кањижа, о утврђивању цена за обрачун природног гаса за тарифне купце 11. фебруара 2010. године;
- Мишљење на предлог одлуке АД ЗИП „Слога“, Кањижа, о утврђивању цена за приступ и коришћење система за дистрибуцију природног гаса 11. фебруара 2010. године;
- Мишљење на предлог одлуке „ЛП-Гас“, доо, у стечају Нови Београд, о утврђивању цена за обрачун природног гаса за тарифне купце 11. фебруара 2010. године;
- Мишљење на предлог одлуке „ЛП-Гас“, доо, у стечају Нови Београд, о утврђивању цена за приступ и коришћење система за дистрибуцију природног гаса 11. фебруара 2010. године;
- Мишљење на предлог одлуке ЈП „Електропривреда Србије“, Београд, о утврђивању цена за обрачун електричне енергије за тарифне купце 24. децембра 2010. године;
- Мишљење на предлог одлуке ПД „Електровојводина“, Нови Сад, о утврђивању цена за приступ и коришћење система за дистрибуцију електричне енергије 24. децембра 2010. године;
- Мишљење на предлог одлуке ПД „Електродистрибуција Београд“, Београд, о утврђивању цена за приступ и коришћење система за дистрибуцију електричне енергије 24. децембра 2010. године;
- Мишљење на предлог одлуке ПД „Електросрбија“, Краљево, о утврђивању цена за приступ и коришћење система за дистрибуцију електричне енергије 24. децембра 2010. године;
- Мишљење на предлог одлуке ПД „Југоисток“, Ниш, о утврђивању цена за приступ и коришћење система за дистрибуцију електричне енергије 24. децембра 2010. године;
- Мишљење на предлог одлуке ПД „Центар“, Крагујевац, о утврђивању цена за приступ и коришћење система за дистрибуцију електричне енергије 24. децембра 2010. године;
- Мишљење на предлог одлуке ЈП „Електро mreжа Србије“, Београд, о утврђивању цена за приступ и коришћење система за пренос електричне енергије 24. децембра 2010. године;
- Мишљење на предлог одлуке ЈП „Транснафта“, Панчево, о утврђивању цена за приступ и коришћење система за транспорт нафте нафтоводима 10. децембра 2010. године.

У току 2010. године радило се на:

- изменама и допунама Тарифног система за приступ и коришћење система за дистрибуцију електричне енергије, као и Тарифног система за обрачун електричне енергије за тарифне купце и усклађивању ставова са енергетским субјектима који обављају делатности у сектору електричне енергије у вези са припремом неопходних измена и допуна тих тарифних система;
- припремама за измене и допуне Тарифних система за приступ и коришћење система за транспорт и дистрибуцију природног гаса, као и Тарифног система за обрачун природног гаса за тарифне купце;
- обради и анализи података добијених од енергетских субјеката за 2010. годину у вези захтева за давање мишљења Агенције на предлог одлука о утврђивању цене за обрачун електричне енергије за тарифне купце уз доставу обрачуна максимално

одобреног прихода од стране ЈП „Електропривреде Србије“ од 24. августа 2010. године;

- обради и анализи достављених података ЈП „Електромереже Србије“ који улазе у структуру максимално одобреног прихода, а према Програму пословања ЈП „Електромережа Србије“ за 2010. годину.
- обради и анализи података добијених од енергетских субјеката за 2010. годину у вези захтева за давање мишљења Агенције на предлог одлука о утврђивању цене за приступ и коришћење система за транспорт и дистрибуцију природног гаса као и обрачуна цена природног гаса за тарифне купце уз доставу обрачуна максимално одобреног прихода од стране ЈП „Србијагас“ ;
- обради и анализи података добијених од 35 енергетских субјеката за 2010. годину у вези захтева за давање мишљења Агенције на предлог Одлуке о утврђивању цене за приступ и коришћење система за дистрибуцију природног гаса као и обрачуна цена природног гаса за тарифне купце уз доставу обрачуна максимално одобреног прихода од стране енергетских субјеката.

Сталне активности:

- сарадња и обезбеђивање стручне помоћи енергетским субјектима у вези примене тарифних система у области природног гаса и електричне енергије, као и праћење њихове правилне примене;
- праћење примене Методологије о критеријумима и начину одређивања трошкова прикључка на систем за транспорт и дистрибуцију природног гаса, као и примене Методологије о критеријумима и начину одређивања трошкова прикључака на систем за пренос и дистрибуцију електричне енергије, а у поступку решавања по жалбама купаца, чиме се обезбеђује неопходан ниво њихове заштите и чиме се непосредно доприноси правилној примени методологија у пракси;
- објављивање на сајту Агенције измењених и допуњених образаца за достављање података за израчунавање регулисаних цена у сектору природног гаса и сектору електричне енергије за 2010. годину (табеле правила информисања);
- израда и објављивање на сајту Агенције измењених и допуњених образаца за достављање података за редовно извештавање о ценама природног гаса и оствареним ценама електричне енергије;
- сарадња са енергетским субјектима за дистрибуцију електричне енергије на сагледавању и контроли раздвојености средстава и трошкова по делатностима који улазе у извештаје о пословању.

У примени су сви донети тарифни системи укључујући и Тарифни систем за приступ и коришћење система за дистрибуцију електричне енергије, који се примењује од 01. марта 2010. године.

Очекивања заснована на искуствима других европских земаља, код којих је након почетка примене регулације цена дошло до смањења броја дистрибутивних предузећа, посебно у сектору природног гаса, нису се остварила, што у великој мери ствара проблеме у примени методологија и тарифних система и вишеструко увећава обим посла који има Агенција у регулацији цена гаса. Доминантна карактеристика дистрибутивног сектора природног гаса је велика уситњеност мрежа, из чега произилази одсуство економије обима, што има за последицу да купци плаћају веће трошкове коришћења мрежа. Неке активности у том правцу су започете (Србијагас и др.), али за

сада без финалне реализације. О овоме би требало водити рачуна и приликом издавања дозвола за мреже у градовима који нису или нису довољно гасификовани.

Лиценцирање енергетских субјеката за обављање енергетских делатности

По доношењу „Правилника о условима у погледу стручног кадра и начину издавања лиценци за обављање енергетских делатности, објављеном у „Службеном гласнику Републике Србије“ број 117/2005, 40/2006, 44/2006 и 44/2010, Агенција је објавила прописане обрасце и упутство за подношење захтева за издавање лиценци за обављање енергетских делатности на свом веб-сајту.

Агенција је у 2010. години примила 115 захтева за издавање лиценце, што са 1128 захтева примљених у 2006, 2007, 2008. и 2009. години, чини укупно примљених 1243 захтева.

У 2010. години, настављена је обрада непотпуних захтева из предходних година као и захтева за примљених у тој години и до краја године издато је 65 нових лиценци, док је у 46 предмета поступак обустављен.

Агенција је од укупно примљених 1243 захтева у периоду од 2006. године до 31.12.2010. године, решила 1087 захтева, од чега је издала 881 лиценцу, а 206 захтева решено је обуставом поступка.

У току обраде, захтеви су, у највећем броју случајева, због непотпуне документације враћани енергетским субјектима ради допуна и исправки, неким енергетским субјектима и више пута. По отклањању утврђених недостатака и комплетирању документације по свим овим захтевима се поново одлучивало, ради провере испуњености услова за издавање лиценце. У поступку обраде је, из наведених разлога, преко 100 захтева.

Почев од 2008. године поднето је и више захтева за измену решења којима је издата лиценца за обављање енергетских делатности, посебно у нафтном сектору за обављање трговине на мало дериватима нафте на станицама за снабдевање горивом моторних возила, највише због промене објеката у којима се обавља делатност. Од 2008. до краја 2010. године Агенција је донела и 78 решења којима су измењена постојећа решења о издавању лиценце за обављање трговине на мало дериватима нафте.

У складу са Законом, Агенција води регистар издатих и одузетих лиценци (стална активност). Извод из регистра лиценци објављен је на интернет презентацији Агенције. Агенција нема надлежности над енергетским субјектима који нису испунили услове за издавање лиценци.

Одлучивање по жалбама

У току 2010. године, примљено је укупно 194 жалбе на рад и поступање енергетских субјеката из различитих домена њиховог пословања, од којих је 139 у надлежности Агенције, а 55 жалби имају карактер различитих представки и притужби.

Агенција је од почетка свог рада до 31.12.2010. године примила укупно 782 жалбе, од тога 575 жалби у надлежности Агенције и 207 представки.

Агенција је за све примљене представке и притужбе припремила и доставила одговоре њиховим подносиоцима, уз прослеђивање истих надлежним државним органима ради давања одговора.

Што се тиче жалби за чије решавање је у другом степену надлежна Агенција, у току 2010. године обрађено је свих 139 примљених жалби које су поднете из разлога прописаних Законом и то:

- због недоношења решења од стране надлежног енергетског субјекта у првом степену по захтеву потрошача за прикључење на систем за дистрибуцију електричне енергије или природног гаса (тзв. „ћутање управе“) – 25 жалби;
- на решења енергетских субјеката за дистрибуцију електричне енергије или природног гаса којима се одбија захтев за прикључење на систем – 50 жалби;
- на решења енергетских субјеката за дистрибуцију електричне енергије којима се одобрава прикључење на систем, али се потрошачи жале на трошкове прикључења, или техничке услове под којима је одобрено прикључење, или су жалбе поднете на процесне одлуке енергетских субјеката за дистрибуцију електричне енергије о обустави поступка или одбацивању захтева – 64 жалби.

Највише жалби изјављено је на акта енергетских субјеката за дистрибуцију електричне енергије и то 136 жалби, док су 3 жалбе изјављене на акта енергетских субјеката за дистрибуцију природног гаса.

У циљу смањења броја жалби и уједначавања праксе енергетских субјеката за дистрибуцију електричне енергије у поступцима по захтевима за прикључење објеката правних или физичких лица на електроенергетску мрежу, Агенција је, након анализе жалби и најчешћих разлога за поништавање решења о прикључењу у поступцима вођеним по жалбама, наставила праксу указивања овим енергетским субјектима на најчешће повреде процесних али и материјално-правних прописа који доводе до доношења незаконитих решења, као и на законом прописане обавезе енергетских субјеката у поступку прикључења.

Тренд пораста броја жалби настављен у 2010. години указује на потребу наставка рада на едукацији стручних лица која у енергетским субјектима за дистрибуцију електричне енергије, односно природног гаса, одлучују по захтевима за прикључење на систем, па су у том смислу током године и одржана два стручно-едукативна скупа у Новом Саду и Врњачкој Бањи, с тим што се планира наставак сарадње и у будућности.

Надзор над тржиштем енергије

Правила о раду система и тржишта

У области електричне енергије, у примени су Правила о раду преносног система донета од стране ЈП „Електроенергетика Србије“ (ЈП ЕМС) и објављена у Службеном гласнику РС бр. 55/2008. године и Правила о раду дистрибутивних система, која је крајем 2009. године донело пет привредних друштава за дистрибуцију електричне енергије основаних у оквиру ЈП Електропривреда Србије (ЈП ЕПС), објављена у Службеним гласницима РС бр. 4/2010, 5/2010 и 8/2010. У 2010. години, активности Агенције су практично сведене на анализе иницијатива за измене и допуне правила, кроз учешће у раду две комисије за праћење примене правила, од којих је једну основао ЈП ЕМС за преносни систем и другу ЈП ЕПС за дистрибутивне системе, као заједничку за свих пет дистрибуција. У обе комисије, у раду учествује и по један представник Агенције.

Током 2010. године, интензивно се радило и на анализи предлога Правила о раду тржишта, која још увек нису донета. ЈП ЕМС је, у својству оператора тржишта, 5. фебруара 2010. године доставило Агенцији предлог Правила о раду тржишта електричне енергије, ради прибављања мишљења у складу са чланом 15. и чланом 101 Закона о енергетици („Службени гласник РС“, број 84/2004). Дана 16. априла 2010. године Агенција је том јавном предузећу упутила мишљење на предлог Правила. Најважније запажање Агенције се тиче законског основа за предложени концепт Правила и предложена решења. Наиме, Законом о енергетици из 2004. године, није ближе утврђен модел тржишта електричне енергије у Републици Србији, као ни сви неопходни елементи за уређивање правила трговања и детаљније уређивање функционисања тржишта

електричне енергије, због чега је за доношење и примену Правила неопходно да се претходно обезбеди потребан законски основ који би омогућио поједина решења садржана у Правилима, што је могуће тек по доношењу измена постојећег Закона. Непостојање адекватног законског оквира, предлагач је покушао да надомести одредбама у предлогу Правила, што правно није могуће. Агенција је оценила да је за коначно моделовање Правила неопходна измена и допуна Закона и прописа који ближе уређују питања која се само тим актима могу уредити. Такође, нужна је и допуна докумената којима се уређују правила регулисаног тржишта и права и обавезе енергетских субјеката у том смислу (методологије, тарифни системи и сл.). Иако Правила тржишта нису донета, досадашњи рад на изради овог документа, односно предлог Правила и модели појединих области садржаних у њему, са мишљењем Агенције и релевантних енергетских субјеката, могу послужити као подлога за конципирање одредби новог Закона, постојећих прописа и евентуално доношење других недостајућих прописа којима ће на целовит начин бити уређена материја тржишта електричне енергије у Републици Србији. За складно функционисање тржишта електричне енергије је, поред измене Закона и прописа у области енергетике, нужна и промена других закона и прописа, првенствено закона којима се уређују трговина и промет, спољнотрговински промет, царински поступак, порези и др, о чему је из Агенције упућена информација и Министарству рударства и енергетике, које је надлежно за припрему предлога новог Закона о енергетици.

У области нафте, у примени су Правила о раду система за транспортног нафте нафтоводом, која је донео Управни одбор ЈП Транснафта, на седници од 24. маја 2010. године (објављена у Службеном гласнику РС бр 44/2010), након што је прибављено позитивно мишљење Агенције на шесту верзију предлога. У току је формирање Комисије за праћење примене ових правила, у чијем раду ће учествовати и представник Агенције.

У области природног гаса, рад на правилима о раду система за транспорт и за дистрибуцију природног гаса се одвија веома споро, пре свега зато што стварање услова за отварање и развој тржишта у овом сектору захтева нов приступ у односу на до сада примењиван. Додатно, оператори немају довољно искуства у изради овакве врсте докумената. На правила која је раније предложио ЈП Србијас, Агенција је дала велики број примедби и сугестија у ком смислу треба тражити решења, а неке области које се тичу отварања тржишта, нису обухваћене. Предстоји анализа могућих решења и избору одговарајућег за наше услове. Очекује се, пре свега од оператора, да интензивира рад на изради правила, у чему ће му бити веома важна подршка консултанта који почиње са радом почетком 2011. године, а стручни тим Агенције ће се по потреби укључивати у анализе предложених модела.

Правила о раду других оператора дистрибутивних система природног гаса би могла да се очекују тек када оператори ЈП „Србијас“ донесу своја, због обезбеђивања конзистентности рада система и равноправног положаја корисника свих система.

Динамика рада на наведеним правилима о раду зависи првенствено од енергетских субјеката који су, сагласно Закону, овлашћени за њихово доношење. Стручни тимови Агенције се у великој мери ангажују ради примене истих принципа у свим секторима и преноса знања стеченог у раду на већ завршеним правилима.

Стицање статуса квалификованог купца

Савет Агенције за енергетику Републике Србије је, на седници од 7. фебруара 2008. године, донео одлуку о измени минималне годишње потрошње електричне енергије и природног гаса за стицање статуса квалификованог купца, тако да од марта 2008. године:

- статус квалификованог купца електричне енергије може да стекне сваки купац, независно од годишње потрошње, осим купца који електричну енергију купују искључиво за потребе у домаћинству, који статус квалификованог купца могу стећи

ако имају минималну годишњу потрошњу 200.000 kWh. Тиме је потенцијална отвореност тржишта (процентуални удео количина које троше купци који имају могућност снабдевања на слободном тржишту) достигла 47%. Овим је омогућено да преко 350.000 купаца може да стекне статус квалификованог купца електричне енергије;

- статус квалификованог купца природног гаса може да стекне сваки купац, независно од годишње потрошње природног гаса, осим купаца који природни гас купују искључиво за потребе у домаћинству, који статус квалификованог купца могу стећи ако имају минималну годишњу потрошњу 50.000 m³. Тиме је отвореност тржишта природног гаса достигла 88%.

Овом одлуком су испуњене обавезе преузете ратификацијом Уговора о оснивању Енергетске заједнице Југоисточне Европе, по којима од 1. јануара 2008. године, сви купци изузев домаћинстава морају добити могућност да буду квалификовани. Према одредбама поменутог Уговора, домаћинства ће то право имати најкасније од 1. јануара 2015. године.

До краја септембра 2010. године није било интересовања за стицање статуса квалификованог купца електричне енергије јер су цене електричне енергије на слободном тржишту веће од регулисаних цена за тарифне потрошаче. У области природног гаса, Агенција је утврдила статус квалификованог купца за седам купца, на њихов захтев, али су у току 2010. године два купца доставила обавештење Агенцији о раскиду уговора са изабраним снабдевачем и промени статуса у статус тарифног купца, тако да на дан 31.12.2010. године, пет купаца у области природног гаса има утврђен статус квалификованог купца.

У складу са Законом, Агенција води регистар квалификованих купаца и то је њена стална активност. Извод из регистра квалификованих купаца објављен је на интернет презентацији Агенције.

Праћење и регулација квалитета испоруке електричне енергије са преносног и дистрибутивног система

Агенција за енергетику је, мада нема законом установљена адекватна овлашћења, установила правила за праћење квалитета испоруке електричне енергије са система за пренос и дистрибуцију, који је почео да се примењује од 1. јануара 2009. године. Правила су дефинисана на основу постојећег законског оквира, међународне праксе, постојеће праксе компанија у прикупљању података, као и неформалног праћења потреба и захтева корисника/купаца.

Систем за праћење квалитета испоруке електричне енергије ће се увести етапно, како би се неопходна мерно-аквизициона, информациона и организациона инфраструктура у предузећима за пренос и дистрибуцију прилагодила потребама корисника и захтевима Агенције.

Правилима за праћење квалитета испоруке су дефинисани врста, обим и формат података о техничким и комерцијалним аспектима квалитета које преносно предузеће ЈП ЕМС и привредна друштва за дистрибуцију електричне енергије у оквиру ЈП ЕПС морају прикупљати, као и временски рокови у оквиру којих се подаци достављају Агенцији. На основу овако прикупљених података ће се прорачунавати показатељи техничких и комерцијалних аспеката квалитета у испоруци и снабдевању електричном енергијом. Технички аспекти квалитета обухватају праћење квалитета напона на месту испоруке и непрекидност напајања, односно број и трајање прекида испоруке електричне енергије. Комерцијални аспекти омогућавају да се оцени квалитет односа између енергетског субјекта за пренос, односно дистрибуцију и корисника у поступку пружања услуга прикључења, мерења, обрачуна, наплате, отклањања техничких сметњи у испоруци, одзива на питања и захтеве корисника, обуставе и искључења. Подаци прикупљени током 2010. су анализирани са дистрибуцијама, којима је указано на недоследности и нелогичности у прикупљању и обради, те се очекују квалитетнији подаци у наредној години.

Међународне активности и спровођење међународних споразума

Атински процес¹ и Уговор о оснивању Енергетске заједнице

У складу са обавезама које проистичу из „Уговора о оснивању Енергетске заједнице“, Агенција учествује у раду институција Енергетске заједнице (Регулаторни одбор Енергетске заједнице, Форум за електричну енергију, Гасни форум, Нафтни форум и Социјални форум), водећи при томе рачуна о заштити интереса потрошача, електропривреде и гасне привреде Републике Србије.

Агенција је дала запажен допринос разради организације и начина функционисања регионалног и паневропског тржишта електричне енергије и природног гаса кроз активно учешће у раду институција Енергетске заједнице и стручних тимова основаних у оквиру тих институција. Представник Агенције председава Радном групом за електричну енергију Регулаторног одбора Енергетске заједнице (ECRB WG-E).

У наставку су наведени главни правци деловања радних група које функционишу у оквиру Регулаторног одбора Енергетске заједнице у секторима електричне енергије и природног гаса, као и у области заштите социјално угрожених потрошача енергије:

Имплементациона група за Канцеларију за координисане аукције CAO IG

- Координисане аукције на интерконективним водовима у ЈИЕ - припрема техничких, економских и правних подлога за оснивање Канцеларије за координисане аукције, као и имплементацију механизма координисаних аукција за расподелу преносних капацитета на интерконективним водовима.

Радна група за електричну енергију ECRB EWG

- Управљање загушењима на интерконективним водовима у ЈИЕ - анализа регулаторних аспеката имплементације регионалног механизма координисаних аукција за алокацију капацитета на интерконективним водовима заснованих на токовима снага.
- Регионални балансни механизам у ЈИЕ - припрема регионалног механизма за размену балансне енергије, којим би се, у условима ограничених производних капацитета у целом региону, набавка балансне енергије оптимизовала и учинила ефикаснијом.
- Успостављање регионалног тржишта електричне енергије у ЈИЕ - припрема начина организовања (дизајна) тржишта електричне енергије ЈИЕ.
- Хармонизација процедура лиценцирања за трговину електричном енергијом у југоисточној Европи - идентификација опција за поједностављење режима лиценцирања трговаца електричном енергијом у региону.
- Надзор тржишта електричне енергије у ЈИЕ –, пилот пројекат надзора тржишта електричне енергије у ЈИЕ, у сарадњи са консултантом кога је ангажовала Агенција за међународни развој САД (United States Agency for International Development- USAID) .
- Подстицаји за прекограничне инвестиције- на основу анализе међународних искустава, узимајући у обзир специфичности региона, ради се на идентификацији регулаторних и правних инструмената за подстицање инвестиција.

Радна група за природни гас ECRB GWG

- Гасни прстен Енергетске заједнице - Агенција, заједно са другим регулаторним телима из региона југоисточне Европе, учествује у припреми заједничког регулаторног оквира у ЈИЕ за изградњу гасног прстена, којим се обезбеђује развој конкуренције на

¹ Атински процес је заједнички назив за активности на формирању регионалног тржишта енергије југоисточне Европе и његовом укључењу у унутрашње тржиште енергије Европске заједнице.

регионалном тржишту природног гаса ЈИЕ и унапређује сигурност снабдевања овим енергентом.

- Смернице за подстицајне механизме за инвестирање у гасну инфраструктуру - Агенција, заједно са другим регулаторним телима из региона југоисточне Европе, учествује у припреми смерница за подстицање инвестиција у гасну инфраструктуру
- Компаративна анализа развоја тржишта гаса у ЈИЕ - Агенција, заједно са другим регулаторним телима из региона југоисточне Европе, учествује у анализи механизма тржишта гаса и њихове усаглашености са регулативом Енергетске заједнице.
- Оцена усаглашености режима транзита у ЈИЕ са ЕУ регулативом - анализа статуса (регулаторни оквир, начин одређивања цена) транзитних гасовода, са циљем идентификације неусаглашености и предузимања мера за уклањање баријера прекограничној трговини природним гасом.

Радна група за потрошаче ECRB CWG

- Заштита социјално угрожених потрошача - идентификација опција за заштиту социјално угрожених потрошача. Представник Агенције председава подгрупом ECRB WG-C која се бави социјално угроженим потрошачима.
- Квалитет снабдевања електричном енергијом и интелигентни мерни системи- Агенција је учествовала у изради извештаја о квалитету снабдевања електричном енергијом, који обухвата преглед опција за остваривање и праћење задовољавајућег квалитета снабдевања, статус регулације квалитета у југоисточној Европи и предлог даљих корака за унапређење квалитета снабдевања у региону. Израђен је и преглед стања имплементације интелигентних мерних система у ЈИЕ, са циљем дефинисања корака неопходних за њихову имплементацију у складу са захтевима нових директива ЕУ (3. пакет)
- Регулација цена - анализа тарифних система за електричну енергију и природни гас у ЈИЕ, а у циљу унапређења постојећих националних механизма у складу са најбољом регулаторном праксом.
- Обрачун за утрошене енергије – уважавајући чињеницу да транспарентан и потрошачима разумљив садржај рачуна за утрошену енергију представља један од битних елемената њихове заштите као и претпоставку отварања тржишта енергије, извршена је анализу о њихове усклађености са препорукама Европске асоцијације регулатора за гас и електричну енергију (ERGEG) и дала препоруке о њиховом даљем унапређењу.

Регионална асоцијација регулатора у енергетици (ERRA)

Агенција је пуноправни члан Регионалне асоцијације енергетских регулатора (Energy Regulators Regional Association - ERRA), струковног удружења регулатора чији је циљ унапређивање сарадње, размена искустава и изградња капацитета чланица. Агенција учествује у следећим активностима ERRA:

- Комитет за лиценце и тржиште - Агенција активно учествује у изради докумената комитета (идентификација најбоље регулаторне праксе у више области теорије и праксе лиценцирања и тржишта енергије).
- Комитет за тарифе и цене - Агенција активно учествује у изради докумената комитета (идентификација најбоље регулаторне праксе у више области теорије и праксе регулације цена), као и ажурирању базе података о ценама електричне енергије и природног гаса која обухвата чланице ERRA из Европе и Азије.
- Радна група за правна питања регулације - ова радна група окупља правне експерте чланица ERRA са циљем размене искустава и унапређења процеса лиценцирања,

решавања по жалбама и осталих правних питања карактеристичних за регулаторна тела. Представник Агенције председава овом радном групом.

- Програми обуке - експерти Агенције су учествовали у више програма обуке за уско специјализоване области теорије регулације.

Председник Савета Агенције је члан президијума ЕРРА.

Агенција прати и иницијалне активности ЕРРА везане за регулаторне аспекте регионалног обједињавања система за транспорт природног гаса (NETS), које је предложио МОЛ Транспорт (Мађарска). Агенција је ове своје активности координирала са Министарством рударства и енергетике и ЈП „Србијагас“.

Билатерална сарадња са другим регулаторним телима

Агенција остварује билатералну сарадњу са бројним регулаторним телима из региона и шире у циљу размене искустава, идентификације најбоље регулаторне праксе и имплементације доказаних регулаторних механизма у свакодневни рад Агенције.

Агенција за међународни развој САД (United States Agency for International Development-USAID) је обезбедио финансирање програма партнерства између Агенције и регулаторним телом Пенсилваније (Pennsylvania Public Utility Commission - PA PUC) чији је циљ размена искустава, обука кадрова и успостављање дугорочне сарадње две регулаторне агенције.

Европске интеграције

Агенција је учествовала на састанцима „Унапређеног сталног дијалога са Европском унијом“ о енергетици, на којима је представила стање имплементације обавеза из њене надлежности, а које се односе на регулаторна питања у енергетском сектору и регионалне интеграције.

У оквиру подгрупе за енергетику Стручне групе координационог тела за припрему и преговоре о приступању Србије Европској унији, Агенција је дала допринос припреми и имплементацији Националног програма за интеграцију Србије у Европску унију.

Остале активности

Агенција је упутила Министарству рударства и енергетике своје предлоге у вези са изменама и допунама Закона о енергетици, као и коментаре на предлоге измена. Током 2010. године стручњаци Агенције за енергетику учествовали су у раду радне групе за припрему измена и допуна Закона о енергетици. Поред тога, Агенција је надлежним министарствима доставила предлоге за побољшање нацрта Закона о заштити потрошача, Закона о планирању и изградњи, као и Закона о комуналним делатностима, а учествовала је и у припреми коментара на Закон о ванредним ситуацијама и цивилној заштити.

Агенција активно учествује у раду међуресурске радне групе (Министарство за рад и социјална питања, Министарство рударства и енергетике, Министарство финансија, ЈП Електропривреда Србије, ЈП Србијагас) чији је задатак израда предлога низа мера којима ће се ублажити негативан утицај раста цена енергије и природног гаса на социјално угрожене категорије становништва. У склопу својих обавеза које су проистекле из усвојеног Социјалног акционог плана, Агенција је припремила документ „Упоредна анализа заштите енергетски угрожених потрошача у појединим земљама“.

Агенција је покренула иницијативу за измену Уредбе о условима за испоруку природног гаса, ради постизања јаснијег и недискриминаторног обрачуна испорученог природног гаса

купцима којима су уграђени мерни уређаји без аутоматске корекције запремине протеклог гаса на референтне вредности притиска и температуре. Наведена Уредба је измењена и допуњена и у примени је од септембра 2010. године.

У току 2010. године Агенција је учествовала у раду радне групе при Министарству рударства и енергетике ради измене и допуне Правилника о условима у погледу стручног кадра и начину издавања и одузимања лиценци, који је измењен и допуњен и у примени је од 01.12.2010. године.

На захтев Министарства рударства и енергетике, стручни тим Агенције учествовао је у разради предлога механизма подстицаја за обновљиве изворе енергије.

Представници Агенције учествовали су у раду Радне групе за разматрање и праћење ситуације у вези сигурности снабдевања електричном енергијом и енергентима.

Агенција је учествовала и у активностима везаним за придруживање Србије Светској трговинској организацији и Енергетској повељи.

Започела је имплементација пројекта техничке помоћи Агенцији финансираног од стране ЕУ (ИПА програм) са циљем даље изградње капацитета Агенције сагласно очекиваном проширењу надлежности (измене Закона о енергетици, имплементација Уговора о оснивању Енергетске заједнице) и унапређења регулаторних механизма који се односе на регулацију цена, надзор тржишта и сигурност снабдевања.

Агенција велику пажњу поклања даљем стручном усавршавању својих кадрова тако да су током 2008, 2009 и 2010 године, поред већ поменутих програма обуке, консултантима KEMA International и Mercados (финансирани од стране ЕУ преко CARDS и IPA програма) одржали низ тренинга и обука из области које су од значаја за даље унапређење рада Агенције у домену регулације цена и успостављања тржишта енергије.

У току 2010. завршена је реорганизација интернет презентације Агенције у циљу побољшања комуникације са купцима, енергетским субјектима и другим институцијама и унапређења транспарентности рада Агенције.

4. ИЗВЕШТАЈ О ФИНАНСИЈСКОМ ПОСЛОВАЊУ

Средства за оснивање и рад Агенције обезбеђују се, сагласно члану 12. Закона, из прихода остварених од накнада за издавање лиценци, дела тарифе за приступ и коришћење система, као и других извора које Агенција оствари у обављању послова из своје надлежности, у складу са законом. Према овим одредбама, Агенција може остваривати средства и из донација, осим из донација енергетских субјеката или са тим субјектима повезаним лицима.

У почетном периоду рада (01. август 2005 - 29. октобар 2007. године), Агенција се финансирала из средстава која је обезбедила Европска унија из CARDS програма. У складу са одредницама уговора о финансирању, Агенција је достављала Европској агенцији за реконструкцију шестомесечне ревидоване извештаје о раду, као и коначни извештај (након завршетка пројекта).

Финансијско пословање Агенције у овом извештају односи се на коришћење финансијских средстава из донација, дела тарифе за приступ и коришћење система и накнада за издавање лиценци по наменама за период од 1. јануара до 31. децембра 2010. године.

Табела 1 - Укупни приходи Агенције у периоду 01.01 – 31.12.2010. године

у динарима

Ред. бр.	Приходи	План за 2010. годину	Остварено 01.01 - 31.12.2010.
1	Приход од лиценци 2010.	24.896.400	27.662.653
2	Приход из 2009. године - разграничење прихода од лиценци	29.620.640	40.132.394
3	Приход од регулаторне накнаде	86.852.925	75.639.296
4	Приход од донација и рефундација	5.302.862	655.260
5	Финансијски и остали приходи	2.302.747	2.147.607
	УКУПАН ПРИХОД	148.975.575	146.237.210

Напомене уз Табелу 1:

У складу са Законом и подзаконским актима који се односе на лиценце, оне се издају са роком важења од 10 година, с тим што се на основу Критеријума и мерила за одређивање висине накнаде за лиценце за обављање енергетске делатности, за сваку годину утврђује висина накнаде за лиценце која покрива период за наредних 12 месеци од датума њеног издавања. Отуда је, у складу са међународним рачуноводственим стандардима, а на основу датума њиховог издавања, неопходно извршити разграничење прихода по овом основу на део који се односи на текућу годину као и на део прихода који је пренет из претходне године. Накнада за лиценце (Табела 1, ред. бр. 1) у износу од 27.662.653 динара обухвата сразмерни део обрачунате накнаде за лиценцу за такући период, односно за период 01.01 - 31.12.2010. године. На исти начин је пренет и обрачунат приход из претходне 2009. год. (Табела 1, ред.бр. 2) у износу од 40.132.394 дин, као припадајући део за 2010. годину.

Приход од регулаторне накнаде, односно од дела тарифе за приступ и коришћење система, (Табела 1, ред. бр.3) у износу од 75.639.296 дин се обрачунава квартално током године и он зависи од висине максимално одобреног прихода енергетских субјеката и датума од када је Влада дала сагласност на одлуку о ценама енергетских субјеката.

Приходи од донација и рефундација (Табела 1, ред. бр. 4) се формирају у висини утрошених средстава, а у овом случају то је предрачун амортизације опреме из донације за 01.01 - 31.12.2010. који терети набавну вредност опреме примљене из донације у 2005. и 2006. години, као и у висини рефундираних средстава, односно од рефундација дела трошкова службених путовања у иностранство од Секретаријата Енергетске заједнице (по основу Уговора о оснивању Енергетске заједнице), односно од ERRА (која покрива трошкове смештаја и превоза за учеснике одређених састанака ове асоцијације). Обзиром да су донирана средства у највећој мери отписана (а што није реално узето у обзир у Плану за 2010.), то је и учешће амортизације ових средстава у приходима у значајној мери смањено у односу на претходне године и мање у односу на План.

Финансијске и остале приходе чине приходи од камата, позитивних курсних разлика као и остали непословни и ванредни приходи и они у 2010. години износе 2,147,607 динара и за 7% су нижи од планираних.

Сав вишак прихода над расходима у обрачунској 2010. години се, у складу са Законом о енергетици, преноси у наредну 2011. годину а у табели о укупним расходима, ради евиденције и упоредивости са планом, исказан је на позицији резерве за непредвиђене издатке и набавку опреме.

Табела 2 - Укупни расходи Агенције у периоду 01.01 - 31.12.2010.

у динарима

Ред. бр.	Расходи	План за 2010.годину	Остварено 01.01 - 31.12.2010.
1	Трошкови материјала	2,767,392	2,452,986
1.1	- трошкови материјала (режиј. канцелар. разног)	1,391,635	1,390,801
1.2	- трошкови горива и енергије	1,375,757	1,062,184
2	Трошкови зарада и накнада зарада	97,265,614	83,152,268
2.1	- трошкови зарада и накнада зарада (брото)	76,649,387	65,218,368
2.2	- трошкови доприноса на терет послодавца	12,451,287	11,230,018
2.3	- накнаде по осталим уговорима	1,375,247	1,577,080
2.4	- остали лични расходи и накнаде	6,789,693	5,126,802
3	Трошкови производних услуга	22,970,460	24,082,097
3.1	- трошкови транспортних услуга	1,556,273	1,668,548
3.2	- услуге одржавања	1,288,475	1,425,075
3.3	- закупнине	17,886,355	19,009,060
3.4	- реклама и пропаганда	335,985	246,724
3.5	- остале услуге	1,903,373	1,732,690
4	Амортизација и резервисање	4,352,686	1,515,787
5	Нематеријални трошкови	7,541,053	4,527,711
5.1	- непроизводне услуге	5,563,488	2,308,917
5.2	- репрезентација	319,471	293,182
5.3	- премије осигурања	266,316	328,584
5.4	- платни промет	96,273	140,373
5.5	- чланарине	335,985	348,807
5.6	- остали нематеријални трошкови	959,520	1,107,848
6	Резерва за непредвиђене издатке и набавку опреме-НЕРАСПОРЕЂЕНА ДОБИТ 2010	13,531,865	25.353.667
7	Финансијски и остали расходи	546,504	5,152,694
	УКУПНО РАСХОДИ	148,975,575	146,237,210

Напомене уз Табелу 2:

У посматраном периоду 01.01 - 31.12.2010. године укупни расходи су покривени приходима и у границама су укупно планираног износа расхода за 2010. годину.

Све главне позиције остварених расхода се налазе на нивоу планираних или испод овог нивоа осим трошкова производних услуга који бележе раст у односу на план за 5%. Највећи утицај на исказани раст ових расхода имају трошкови закупнина који у себи садрже девизну клаузулу, па је њихов раст последица кретања курса евра током године. Такође, у оквиру ове позиције расхода, раст бележе и услуге одржавања, пре свега због повећаних захтева за одржавањем рачунара који су при крају амортизационог века. Трошкови транспортних услуга (интернет, ПТТ, мобилни телефони) такође бележе већи раст у односу на планирани, при чему уколико се изузму рефундације за прекорачење дозвољеног лимита за коришћење мобилних телефона које износе 95.000 динара, трошкови по овом основу су нижи од планираних.

Највеће одступање у односу на планиране величине бележе нематеријални трошкови, односно у оквиру њих непроизводне услуге (остварење је просечно на нивоу 42 % од планираних величина) и разлог томе је ангажовање консултанта финансираног од стране ЕУ (ИПА програм 2007), те није било потребе ангажовања средстава Агенције за ове намене. Иако су укупни нематеријални трошкови на нивоу од 60% планираних, у оквиру њих поједине позиције бележе значајнији раст и то пре свега премије осигурања 23% (због каско осигурања возила) као и трошкови платног промета (46%) због раста банкарских услуга на чију висину Агенција није могла да утиче.

Такође, велико одступање од планских позиција бележе и трошкови амортизације (35% од плана) који су са једне стране резултат значајног отписа основних средстава (који су нереално сагледани у планским подацима), док је са друге стране померена динамика набавке основних средстава током године, неусклађена са отписом средстава (због процедура јавних набавки), имала за ефекат да остварени трошкови по овом основу значајно заостају за планираним.

Посебно висок раст у односу на план бележе финансијски и остали расходи. Главни разлог томе је висока стопа отписа ненаплаћених потраживања за лиценце (потраживања старија од 60 дана) што је у највећој мери резултат ефеката финансијске кризе као и значајне флукуације енергетских субјеката (око 200 енергетских субјеката је престало са радом или им је привремено одузета лиценца због неплаћања). Отпис по овом основу износи 5,069,790 динара односно 7,5% укупног прихода од лиценци. Овај податак указује на постојање значајног ризика по основу наплате потраживања, за који је реално очекивати да ће се наставити и у наредном периоду.

Европска агенција за реконструкцију је, у складу са уговором о донацији, директно из својих средстава, а за потребе Агенције за енергетику, реализовала набавку основних средстава, и то у 2005. и 2006. години, приказаних вредносно у Табели 3, у одговарајућој колони.

Агенција за енергетику је из сопствених средстава набављала опрему 2007, 2008. и 2009. године како је наведено у табели 3, а такође је остварила набавке током 2010. из дела резерве планиране за непредвиђене издатке и набавку опреме, у складу са планом јавних набавки и то углавном ради замене дела отписаних основних средстава, пре свега рачунарске опреме и возног парка.

Набавне вредности опреме Агенције приказане су у Табели 3.

Табела 3 - Набавна вредност основних средстава Агенције

Назив	Набавна вредност					
	2005 -2006.	2007.	2008.	2009.	2010.	Свега дин. 2005-2010
Путничка возила	4.114.190	0	0	0	1,893,554	6,007,744
Рачунарска опрема, софтвер, мрежа	6.340.087	251.060	1.114.026	2.341.026	2,720,731	12,766,930
Канцеларијски намештај и опрема	1.201.784	0	1.672.714	0	64,883	2,939,381
Телефони, телефонска централа	339.556	106.908	137.470	73.961	224,090	881,985
Видео надзор, мрежа		1.060.207		0	0	1,060,207
УКУПНО	11.995.617	1.418.175	2.924.210	2.414.987	4,903,258	23,656,247

Неотписана вредност сталне имовине на дан 31.12.2010. године износи 10.166.320 динара, односно 43% бруто набавне вредности средстава, што указује на висок степен отписаности и потребу занављања основних средстава.

ФИНАНСИЈСКИ ПЛАН
АГЕНЦИЈЕ ЗА ЕНЕРГЕТИКУ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
ЗА 2011. ГОДИНУ

Београд, новембар 2010. године

ПОЛАЗНИ ЕЛЕМЕНТИ ЗА ИЗРАДУ ФИНАНСИЈСКОГ ПЛАНА ЗА 2011. ГОДИНУ

Основи планирања прихода и расхода

Планирање прихода и расхода Агенције за 2011. годину, исказано у Финансијском плану, извршено је на основу сагледавања:

- обима и врсте послова које Агенција мора да изврши у 2011. години, у складу са овлашћењима утврђеним Законом о енергетици и додатним обавезама и активностима које предстоје због измена овог Закона које се очекује почетком 2011. године, као и у процесу приступања Европској унији и ради реализације обавеза по уговорима и споразумима које је већ закључила Република Србија и
- процене услова, односно ресурса, који се морају обезбедити да би Агенција могла ефикасно и квалитетно да извршава ове обавезе .

Основни подаци о статусу, надлежностима Агенције и изворима финансирања

Агенција за енергетику Републике Србије основана је Законом о енергетици („Службени гласник Републике Србије“ број 84/2004, Закон) којим је извршено усклађивање нашег законодавства у области енергетике са прописима Европске уније. Агенција је основана као регулаторно тело за обављање послова на унапређивању и усмеравању развоја тржишта енергије на принципима недискриминације и ефикасне конкуренције, праћењу примене прописа и правила за рад енергетских система, усклађивању активности енергетских субјеката на обезбеђивању редовног снабдевања купаца енергијом и услугама и њихову заштиту и равноправан положај, као и обављање других послова утврђених овим законом. Агенција има надлежности у секторима електроенергетике, природног гаса и делом у секторима нафте и деривата нафте и топлотне енергије.

Агенција је регистрована у Трговинском суду у Београду 16. јуна 2005. године, а отпочела је са радом 1. августа исте године, када су се стекли услови за њено финансирање.

Сагласно одредбама члана 21. Закона о енергетици, Агенција је дужна да Народној скупштини Републике Србије најмање једном годишње подноси извештај о раду Агенције, са извештајем о финансијском пословању, верификованом од стране независног ревизора, као и финансијски план за наредну годину, на који Народна скупштина даје сагласност, што је до сада редовно извршавано.

Сагласно Закону, Агенција обавља послове који се односе на:

6. Регулацију цена: доношење тарифног система за обрачун електричне енергије и природног гаса за тарифне купце, за приступ и коришћење система за пренос, транспорт, односно дистрибуцију енергије и за приступ и коришћење објеката за складиштење природног гаса, утврђивање методологија за одређивање тарифних елемената за обрачун цена електричне енергије и природног гаса за тарифне купце и топлотне енергије која се производи у електранама-топланама, затим утврђивање критеријума и начина одређивања трошкове прикључка на системе (пренос, транспорт, дистрибуција), као и давање мишљења на цене енергије и услуга, које се врше за потребе тарифних купаца;
7. Лиценцирање енергетских субјеката за обављање енергетских делатности (одлучивање у првом степену по захтевима за издавање лиценци и доношење одлуке о одузимању лиценци, вођење регистра издатих и одузетих лиценци);

8. Одлучивање по жалбама на акт оператора преносног, транспортног, односно дистрибутивног система, о одбијању приступа, као и по жалбама на акт енергетског субјекта о одбијању, односно недоношењу одлуке по захтеву за прикључење на систем;
9. Надзор над тржиштем енергије и обављањем енергетских делатности (давање сагласности на правила рада тржишта електричне енергије, на правила рада система и на правила рада система за складиштење природног гаса, праћење начина поступања енергетских субјеката у погледу раздвајања рачуна, праћење испуњености услова енергетских субјеката којима је издата лиценца, утврђивање минималне годишње потрошње енергије на основу које се стиче статус квалификованог купаца, као и вођење регистра квалификованих купаца).

Спровођење међународних споразума је, такође, важан део активности Агенције, а односи се, пре свега, на учешће у раду Регулаторног одбора Енергетске заједнице (ECRB), који је, као саветодавно, а могуће и извршно тело Министарског савета Енергетске заједнице основаног потписивањем Уговора о Енергетској заједници. Мада је Агенција за енергетику Републике Србије најкасније формирано енергетско регулаторно тело у Европи и региону, представници Агенције председавају радом више радних група и стручних тимова ECRB-а и у прилици су, да у оквиру правила Европске уније, на адекватнији начин сагледавају позиције српских купаца енергије и енергетског сектора.

Финансирање Агенције - Према члану 12. Закона о енергетици, Агенција обезбеђује средства за оснивање и рад „из прихода остварених од накнада за издавање лиценци, дела тарифе за приступ и коришћење система (у даљем тексту регулаторна накнада), као и других прихода које оствари у обављању послова из своје надлежности, у складу са законом“.

Оснивање и рад Агенције у прве две године су финансирани из донације Европске уније. Ово финансирање је реализовано кроз уговор о донацији (*Grant Agreement – Establishment and Operation of the Energy Regulatory Agency*) закључен 29. јула 2005. године између ове Агенције и Европске агенције за реконструкцију. Ова донација истекла је октобра 2007. године, што значи да се од 2008. године, рад и активности Агенције финансирају из прихода од лиценци као и из дела тарифе за приступ и коришћење система. Поменути Уговором о донацији, чији су елементи претходно усаглашени са Министарством рударства и енергетике, утврђени су и нивои свих расхода Агенције у двогодишњем периоду (закупа пословног простора, трошкова запослених и других трошкова) и они су до сада имали знатно нижи раст од одговарајућих трошкова у привреди и енергетском сектору Србије.

Одредбом члана 22. наведеног Закона је прописано да ако се годишњим обрачуном прихода и расхода Агенције утврди да су укупно остварени приходи Агенције већи од укупно остварених расхода, разлика средстава се преноси у финансијски план као приход за наредну годину. У складу са тим извори и висина прихода за наредну годину усклађују се са реалним трошковима Агенције за ту годину.

Најважнији послови Агенције у 2011. години

Најважнији послови Агенције у 2011. години ће бити:

- наставак имплементације и унапређење регулације цена у свим енергетским делатностима (целовитије раздвајање монополских од тржишних делатности у интегрисаним предузећима, успостављање детаљнијег надзора над применом регулације цена);
- праћење квалитета испоруке електричне енергије купцима ради припреме подлога за укључивање квалитета испоруке у регулацију цена коришћења мрежа;

- припрема за увођење подстицајних метода регулације цена за поједине енергетске делатности, којима се подстиче повећање продуктивности;
- анализа предлога и давање сагласности на правила о раду транспортних и дистрибутивних енергетских система и њихове измене и допуне;
- анализа предлога и давање сагласности на правила о раду тржишта електричне енергије; развој конкурентног тржишта енергије;
- одлучивање по жалбама на поступање енергетских субјеката (очекује се даље осетно повећање броја жалби);
- наставак процеса лиценцирања;
- унапређење функције надзора над свим елементима тржишта електричне енергије и природног гаса;
- испуњавање обавеза дефинисаних Националним планом интеграције у Европску унију и Уговора о стабилизацији и придруживању (поглавља која се односе на енергетику и регионалне интеграције);
- доношење подзаконских аката у складу са изменама и допунама Закона о енергетици (предлаже се проширење надлежности Агенције);
- спровођење Уговора о Енергетској заједници у оквиру надлежности Агенције, као и регионалног Регулаторног одбора (интензивирају се активности у циљу успостављања регионалног тржишта);
- унапређење информационе инфраструктуре Агенције.

У току 2011. године наставиће се имплементација пројекта техничке помоћи Агенцији финансираног од стране ЕУ започета 2009. године, са циљем даље изградње капацитета Агенције сагласно очекиваном проширењу надлежности (измене Закона о енергетици, имплементација Уговора о оснивању Енергетске заједнице) и унапређења регулаторних механизма који се односе на регулацију цена, надзор тржишта и сигурност снабдевања.

ФИНАНСИЈСКИ ПЛАН АГЕНЦИЈЕ ЗА ЕНЕРГЕТИКУ ЗА 2011. ГОДИНУ

План прихода и расхода за 2011.год.

У динарима

1	2	Процена	План	Индекс
		2010	2011	4 :3
3	4	5		
I	УКУПНИ ПРИХОДИ	149.312.544	162.511.566	109
	Приходи од лиценци	68.516.041	55.169.944	81
	Приходи од регулаторне накнаде	75.624.300	101.800.800	135
	Приходи од донација и рефундација	2.257.881	2.393.353	106
	Финансијски приходи(курсне разлике+камате)	2.914.322	3.147.468	108
II	УКУПНИ РАСХОДИ	149.312.544	162.511.566	109
51	Трошкови материјала	2.379.440	2.667.149	112
512	Трошкови материјала (режиј.канцелар.разног)	1.317.601	1.446.035	110
513	Трошкови горива и енергије	1.061.839	1.221.114	115

52	Трошкови зарада и накнада зарада	83.056.704	110.555.049	133
520	Трошкови зарада и накнада зарада (бруто)	65.330.508	88.801.143	136
521	Доприноси на терет послодавца	11.168.659	14.633.426	131
525	Накнаде по осталим уговорима	1.375.248	1.466.237	107
529	Остали лични расходи и накнаде	5.182.289	5.654.243	109
53	Трошкови производних услуга	23.714.440	25.375.308	107
531	Трошкови транспортних услуга	1.447.414	1.595.870	110
532	Услуге одржавања	1.377.921	1.474.768	107
533	Закупнине	19.009.030	20.069.949	106
535	Реклама и пропаганда	329.356	349.117	106
539	Остале услуге	1.550.719	1.885.604	122
54	Амортизација и резервисање	3.047.500	3.234.989	106
55	Нематеријални трошкови	4.285.636	6.001.788	140
550	Непроизводне услуге	2.208.021	3.752.099	170
551	Репрезентација	286.831	304.041	106

552	Премије осигурања	182.366	193.308	106
553	Платни промет	193.800	205.428	106
554	Чланарине	348.807	387.152	111
555	Трошкови пореза и накнада	1.065.811	1.129.759	106
559	Остали нематеријални трошкови	0	30.000	
56	Финансијски расходи	4.020.000	4.261.200	106
	Резерва за непредвиђене издатке	28.808.824	10.416.083	36
	Салдо прихода и расхода	0	0	

Образложење плана прихода

Приходи од лиценци, заједно са пренетим приходом из претходне године (у складу са МРС 18, приход од лиценци се разграничава на приходе који припадају обрачунском периоду) сагледани су у износу од 55.169.944 динара, и учествују са 34% у укупном приходу.

У пројекцији ових прихода пошло се од претпоставке да ће на крају 2011. године бити укупно 779 лиценцираних предузећа, односно да ће доћи до постепеног смањења броја лиценцираних предузећа у односу на пројектовани број на крају 2010.године.

Овакав приступ у планирању укупног броја лиценци закључно са крајем 2011. године заснован је на очекивањима да ће се један број малих лиценцираних предузећа, као и оних који су поднели захтев за лиценцу, а како је то показала досадашња пракса, под притиском конкуренције повући са тржишта или ће одустати од поднетог захтева (пре свега предузећа која се баве трговином нафте и деривата нафте), као и да ће доћи до укрупњавања појединих субјеката који обављају поједине енергетске делатности што ће имати за последицу мањи број лиценцираних предузећа. Такође, предвиђено је да се у 2011. години вредност коефицијента који служи за утврђивање накнаде за лиценце умањи за 10% како би се ускладили очекивани приходи и расходи Агенције.

Приход од регулаторне накнаде је утврђен у складу са методологијама за обрачун цена као и на основу важећих износа накнада по овом основу. Планирана структура прихода од регулаторне накнаде је:

	динара
- ЈП „Електромрежа Србије“	73.136.000
- ЈП „Србијасгас“	19.132.000
- „Југоросгас“	1.501.800
- ЈП „Транснафта“	8.031.000
УКУПНО	101.800.800

Поред наведених прихода, предвиђени су и мањи приходи од донација (који су еквивалентни трошковима амортизације за средства која су набављена из донација ЕУ) и рефундација трошкова службених путовања (ове трошкове већим делом надокнађује Секретаријат Енергетске заједнице, за активности у оквиру институција Енергетске заједнице), као и приходи по основу камата, тако да је укупан приход за 2011. годину планиран у износу од 162.511.566 динара, и он је за 9 % већи од процењеног прихода за 2010. годину.

Образложење плана расхода

Приликом сагледавања расхода за 2011. годину, пошло се од процењених трошкова за 2010. годину, уважавајући пројектовану просечну инфлацију за 2011. годину од 6 % (4,5% + очекивана пренета инфлација из 2010.године). Такође, на појединим позицијама трошкова су антиципирани ефекти очекиваног повећања броја запослених.

Сагледани расходи за 2011. годину су усклађени са планираним приходима.

Трошкови материјала

Планирани трошкови материјала имају раст од 12% у односу на процењену вредност за 2010. годину. На овој позицији, књиже се трошкови канцеларијског и другог материјала као и трошкови горива и енергије. Овакав раст је последица не само утицаја планираног повећања броја запослених већ и најављеног или очекиваног реалног раста цена појединих енергената.

Трошкови зарада накнада зарада

За 2011. годину предвиђен је раст планираних укупних расхода за трошкове зарада и накнада зарада за 33%, при чему је овакав раст у највећој мери последица неопходних промена броја и структуре запослених у 2011. Наиме:

- Очекује се да ће почетком 2011. године Народна скупштина Републике Србије именовати чланове Савета Агенције, чиме ће се број запослених повећати за два (од средине 2009. године Агенција функционише без два члана Савета).
- Почетком 2011. године се очекује усвајање новог Закона о енергетици, којим треба да се прошире надлежности, а тиме и обим посла Агенције. То је и изричит захтев Европске комисије садржан у Извештају о напретку Србије за 2010, у коме је иначе позитивно оцењен рад Агенције.
- Агенција је од 2005. године до данас, у настојању да минимизира трошкове, радила са мањим бројем од пројектом оснивања предвиђених 35 запослених (сада их је 31). У међувремену је у потпуности имплементиран нови концепт регулације цена, који подразумева детаљну анализу пословања и оцену оправданости трошкова 50 енергетских субјеката чије се цене регулишу, а број лиценцираних енергетских субјеката који подлежу надзору је порастао на око 870 крајем 2010. године. Веома је уочљив и тренд пораста броја жалби на акта оператора енергетских система (са 85 у 2006. години на 180 у 2009). Усвајањем правила о раду преносног, транспортних и дистрибутивних система, као и правила о раду тржишта електричне енергије интензивира се и функција надзора који Агенција врши над енергетским субјектима у смислу праћења примене ових правила, укључујући и прекогранични промет, који мора бити предмет посебног мониторинга по правилима ЕУ.
- Веома је повећан, а са развојем регулаторних послова и даље расте обим посла везаног за развој и одржавање информационог систем. Показало се да се овај систем мора перманентно унапређивати и да је ефикасније, поузданије и јефтиније то радити сопственим ресурсима, али обим посла далеко превазилази могућности једног запосленог.
- Имајући у виду наведене чињенице, Агенција је планирала запошљавање у наредној години још 4 стручна лица (поред два члана Савета)

Структура актуелног и планираног број запослених је дата у следећој табели:

Стручна спрема	Стање 31.10.2010.		Прилив/ Одлив	План 31.12.2011.		Индекс
	број	Учешће		број	Учешће	
Доктори наука	2	6,45%	0	2	5,41%	100
Магистри	2	6,45%	0	2	5,41%	100
Висока стручна спрема	24	77,42%	6	30	81,08%	125
Виша стручна спрема	0	0,00%	0	0	0,00%	
Средња стручна спрема	3	9,68%	0	3	8,11%	100
Укупно	31	100,00%	6	37	100,00%	119

Ниво зарада запослених у Агенцији није мењан од почетка 2008. године. Оне су одређене на основу елабората конзорцијума консултаната КПМГ ("Blueprint for the Energy Regulatory Agency", KPMG, Frontier Economics, PB Power) и КЕМА („Creation and operation of the Serbian Energy Agency", KEMA Consulting, IPA Energy Consulting), узимајући у обзир стање на тржишту радне снаге за профиле занимања који захтевају специфична знања и вештине и изразито су дефицитарна на тржишту (теорија регулације цена енергије, тржиште енергије) и потребу да се привуку и задрже ови кадрови. Оба елабората су одобрена од стране Европске агенције за реконструкцију (која је за ЕУ вршила надзор коришћења средстава донације намењене оснивању и почетном раду Агенције) и Министарства рударства и енергетике (као тадашњег корисника пројекта). До сада је 5 стручних лица напустило Агенцију, а са оснивањем све већег броја предузећа у страном власништву у енергетском сектору увећава се ризик даљег одлива високостручних кадрова.

Предвиђен раст нивоа зарада у 2011. години од 6,6% је у складу са очекиваним пројекцијама из ребаланса Меморандума о буџету и економској и фискалној политици за 2011. годину. Због предвиђеног раста броја запослених, укључујући два члана Савета Агенције, као и породилског одсуства у 2010. години (чиме се умањује основица из 2010. године), укупни трошкови запослених расту за 36%.

Сходно планираној промени броја запослених у 2011. години, усклађене су и поједине позиције трошкова које су у директној зависности од броја запослених, као што су трошкови осталих личних расхода и накнада у оквиру којих значајну ставку представљају трошкови превоза на посао.

Трошкови производних услуга

Највећи ефекат на укупан раст на позицији „Трошкови производних услуга“ имају трошкови осталих услуга у оквиру којих се исказују и комуналне услуге те сходно донетој одлуци о повећању трошкова грејања, ефекат тог повећања се одразио и на планиране трошкове за 2011. годину. Значајнији раст имају и трошкови транспортних услуга (ПТТ трошкови, трошкови интернета и сл.) пре свега по основу очекиваног ефекта повећања броја запослених на раст ових трошкова.

Нематеријални трошкови

Нематеријални трошкови такође бележе већи раст од пројектоване инфлације, превасходно због предвиђених већих трошкова на позицији непроизводне услуге. Главни узрок расту ове категорије трошкова су консултантске услуге, које су предвиђене са циљем решавања неких специфичних проблема у регулаторним пословима Агенције, а за које она не располаже сопственим капацитетима. За ове намене предвиђен је износ од 1.000.000 динара. Обзиром да у претходном периоду трошкови по овом основу нису постојали јер су покривени средствима Европске комисије која је финансирала ангажовање консултаната, то је у највећој мери утицало на раст од 70% на позицији „непроизводне услуге“. Поред ове позиције, на већи раст непроизводних услуга утичу и планирани трошкови за стручно усавршавање (магистарске и докторске студије запослених као и остали облици стручног усавршавања). Такође, у оквиру непроизводних услуга књиже се и трошкови здравствених услуга које због повећања броја запослених бележе већи раст од пројектоване инфлације. У оквиру позиције расхода „нематеријални трошкови“, значајнији расту и трошкови чланарина што је последица повећања износа чланарине у ERRA (Energy Regulators Regional Association). У оквиру ове позиције се налазе и трошкови репрезентације, који су највећим делом везани за међународне активности Агенције, и не предвиђа се њихов реалан раст.

Планом за 2011. годину, предвиђена је и набавка основних средстава у износу од 7.259.880 динара, која су пре свега у функцији занављања и проширења информационе инфраструктуре (јединствене базе података за све енергетске делатности), која треба да омогући транспарентнији и ефикаснији рад Агенције, што произлази и из изричите законске обавезе прикупљања и обраде података о енергетским субјектима, обавезе вођења евиденција и др. Такође, планом је предвиђено и занављање рачунарске опреме као и замена једног возила, обзиром да је постојећа опрема у потпуности отписана.

План прихода и расхода Агенције за 2011. годину је урађен у складу са међународним рачуноводственим стандардима. Они, као ни остали рачуноводствени стандарди у изради годишњих планова, не познају ризик наплате потрживања. За протеклих 9 месеци пословања Агенције, наплата фактурисане реализације на име накнада за лиценце је на нивоу од 80%. Отуда је, сагласно Закону о енергетици, пројектована и резерва за непредвиђене издатке на нивоу од 10.416.083 динара, са циљем да се обезбеди несметано пословање Агенције у 2011. години.